

Posudek vedoucího na magisterskou práci Hany Bardoňové: Demosociální postavení České republiky v rámci EU: současnost, osmdesátá léta a meziválečné období

Předkládaná magisterská práce Hany Bardoňové v rozsahu 92 stran plus přílohy je věnována mezinárodnímu postavení České republiky v několika historických obdobích: mezi oběma světovými válkami, kolem roku 1960 v osmdesátých letech a v současnosti (1995 a 2005) a to ze širšího demosociálního pohledu. V úvodu autorka vysvětluje zaměření své práce a formuluje vstupní hypotézy. Následující kapitola je správně věnována datovým zdrojům, metodám i diskusi s literaturou. Třetí kapitola je historickým exkursem do dění v Evropě a slouží k zopakování základních historicko-politických faktů a také k přehledu informací týkajících se historie myšlenky spojené Evropy jako předchůdce dnešní Evropské unie. Specificky je pak historii Evropské unie věnována podkapitola 3.2. Problematika demosociálního vývoje je teoreticky zarámována a začíná historickým nástinem prvního demografického přechodu (demografickou revolucí) a následuje přehledová pasáž o druhém demografickém přechodu. Kapitola pátá je pak podrobněji věnována užitým statistickým metodám, které jsou zde dobře a srozumitelně popsány. Vlastní analýza začíná od šesté kapitoly. Uskutečněné demosociální typologie jsou precizně provedeny a dobře dokumentovány. V této souvislosti by možná bylo vhodné pro lepší zpřehlednění uvést při každé typologii přehled (seznam zemí) zařazených do skupin, eventuálně podskupin a potom teprve následný text nebo nedávat mapy do přílohy, ale do textu. Výběr zástupců makroregionů a typů demosociálního chování včetně odůvodnění se jeví logické. Informativní jsou obrázky v kapitole 7, které přehledně dokumentují postavení jednotlivých zemí ve zvolených ukazatelích v poválečném období.

Autorka zvládla kvalitně zadané téma včetně náročnějších metod deskriptivní i vícerozměrné statistiky, které rozumným způsobem aplikuje. Práce je dobře napsaná a pečlivě vypracovaná. Ve svém závěru odpovídá na zadané vstupní hypotézy a shrnuje získané poznatky o směrech demografického, sociálního a ekonomického vývoje a to včetně otázky konvergence či divergence. Práce obsahuje pouze několik drobných technických nedostatků: Na str. 19 místo *shluk zemí* by bylo vhodnější použít termín *skupina zemí*, na str. 23 je překlep (sedmý řádek shora, má být království), na str. 42 ve výčtu ukazatelů dochází ke směšování procesu a ukazatele, tj. místo negramotnost tam mělo být procento negramotnosti (podle str.10) nebo podíl negramotných obyvatel ve věku 10+, podobně pokud jde o zaměstnanost v zemědělství, věkové pyramidy jsou uvedeny na str.71 a nikoliv 72 jak se odkazuje na str.66. Pod grafem 5 mohla být vysvětlivka definice indexu stárí, protože věkové hranice mohou být různé, na str.87 místo *podle mého názoru* je vhodnější formulace *lze předpokládat*.

Přes uvedené připomínky lze závěrem říci, že předkládaná diplomová práce Hany Bardoňové je dobře zvládnutá pokud jde o vymezenou problematiku, kvalitně napsaná i technicky provedená, přestože se jedná o téma komplexnějšího charakteru. Domnívám se proto, že splňuje požadavky kladené na diplomové práce a lze ji doporučit k obhajobě.

V Praze dne 20.9.2009

Prof. RNDr. Jitka Rychtaříková, CSc.
Katedra demografie a geodemografie

